

Abstrakt

Cílem tohoto kvalitativního výzkumu bylo zmapovat, jak probíhá příprava a proces programů prevence relapsu v léčebném zařízení typu terapeutické komunity pro drogově závislé v České republice - Magdaléna o.p.s. Dalším cílem bylo popsat specifika těchto programů a zanalyzovat metody, které se v daném zařízení k tomuto účelu využívají. K dosažení těchto cílů byly použity čtyři metody: analýza odborných dokumentů, polostrukturované rozhovory se členy terapeutického týmu terapeutické komunity, zúčastněné pozorování na skupině prevence relapsu a polostrukturovaný rozhovor s klientkou terapeutické komunity.

Výzkumný soubor se nakonec skládal ze 4 terapeutů, jedné klientky terapeutické komunity. Pro analýzu dokumentů byly poskytnuty 3 odborné příručky, ze kterých terapeutický tým vychází při tvorbě programů prevence relapsu. Pro zpracování dat dále posloužily výstupy ze zúčastněného pozorování na skupině.

Bylo zjištěno, že specifické programy prevence relapsu, které jsou dlouhodobě součástí strukturovaného programu terapeutické komunity Magdaléna, jsou na programu jednou týdně, program trvá hodinu a je veden jedním terapeutem. Realizovány jsou skupinové techniky z okruhu specifických témat. Techniky jsou založeny na edukačním základě, kombinované s terapeutickým působením zejména kognitivně-behaviorálního typu. Evaluace těchto programů v dané komunitě neprobíhá. Prevence relapsu a metody s ní spojené v léčebném programu přesahují do dalších oblastí, nejvíce do rodinné terapie, skupinové terapie, individuální terapie, volnočasových aktivit a pracovní terapie. Využívají se tedy specifické i globální strategie prevence relapsu. O tématu re/lapsu se v terapeutické komunitě Magdaléna mluví otevřeně, re/laps klienta však znamená, že klient v zájmu ochrany bezpečného léčebného prostředí nemůže pokračovat v léčbě v tomto zařízení.

Klíčová slova

Relaps, laps, prevence relapsu, metody prevence relapsu v léčbě závislostí, KBT, terapeutická komunita